

I skole om eftermiddagen, Per Andersen, Aalborg

Krigen 1940-1945 - som jeg husker den

Selvom jeg kun var fire år gammel i 1940, husker jeg tydeligt den morgen, da tyskerne fløj ind over byen den 9. april. Jeg boede den gang i Herluf Trolles Gade 7 her i Aalborg. Her var der inde i gården indrettet et stort snedkerværksted, hvorfra alle snedkerne og lærlingene kom ud i gården og stod med blikket stift rettet op mod den ene bølge af sorte flyvere efter den anden. Mærkeligt, at man endnu kan fornemme den helt specielle stemning, men man var jo nok påvirket af de voksnes uro.

Naturligvis blev dagliglivet påvirket i de fem krigsår. I tilfælde af luftalarm var det påbudt at søge tilflugt i et beskyttelsesrum. I etageejendommene blev disse gerne indrettet i et kælderrum, hvor der foran vinduet blev bygget en stor trækasse, som blev fyldt med sand. Som en yderligere foranstaltning blev lavet en flugtmulighed, idet der gennem brandmuren til den næste ejendom blev lavet en såkaldt murgennembrydning i form af et felt, som bare blev erstattet af en halvstensmur. Jeg kan endnu se de sorte bogstaver for mig med ordet ”Murgennembrydning” oven over det blændede hul i muren. Som jeg husker det, tog folk det med luftalarm lidt mere afslappet hen ad vejen. Man blev trætte af at skulle i tøjet og ned i kælderen, især om natten, så mange opholdt sig bare i entreen med lukkede døre. Det havde nok ikke hjulpet alverden, hvis der var kommet en fuldtræffer.

Også skolegangen blev stærk påvirket, idet skolerne blev inddraget til ”andet formål”. I mit tilfælde kom jeg til at gå i skole oppe på Katedralskolen, fordi tyskerne i en periode også okkuperede Ryesgades Skole. Der var dog en lille fordel. Man skulle ikke så tidligt op om morgenen, idet vi først kunne komme i skole når gymnasieeleverne var færdige med deres undervisning.

Der var en ting mere, der gjorde stort indtryk på mig under krigen. At de tyske flygtninge skulle spise roer. Jeg kan endnu se for mig, når der kom kørende en almindelig arbejdsvogn fyldt op med kålrabier på vej ud til flygtningelejren på Vandflyvepladsen i Aalborg. Gennem min familie på landet vidste jeg da, at roer var noget, man gav til køerne og ikke betragtede som menneskeføde. (Har dog senere fundet ud af, at stuede kålrabier vist smager ganske udmærket, selvom det nok aldrig er blevet en ’folkespise’).

Endelig husker jeg også klart den 4. maj om aftenen i 1945. Da frihedsbudskabet havde lydt i radioen strømmede folk formeligt ud gaden og faldt hinanden om halsen af bar glæde, mens man samtidigt i det ene vindue efter det andet kunne se, at mørklægningsgardinerne spontant blev revet ned og i stedet erstattet af levende lys. Et fænomen, der fortsatte hver aften gennem lang tid, og som efterfølgende er blevet gentaget hvert år den 4. maj.

*Per Andersen
Harlekinvej 7
9000 Aalborg.*